

det ej är någon synnerlig rekommendation för en teori att hafva sitt upphof från forntiden, emedan den motsatta åsigten kan skryta af alldeles samma fördel. Vi kunna ej dela denna tanke; ty om det är sannt, som af det följande skall synas, att vår åsigt blifvit lärd af nästan alla de största kända filosofer, så är det föga sannolikt, att dessa samma filosofer, utan att veta hvad de sade, skulle hafva framställt skäl för och emot de idéer, som af deras historieskrifvare blifvit öfverlemnade åt efterverlden. Vi hafva då allt skäl att hoppas, att man, erkännande att denna fråga, långt ifrån att under tidsåldrarna endast kunna framvisa några få och vidt kringspidda försvarare, tvärtom bland sina kämpar räknar de mest framstående snillen inom vetenskapernas historia, skall medgifva, att en sådan lära ej tillhör ett visst system eller vissa sekters och partiers kortlifvade åsigter, utan att hon är menniskoanden medfödd; och att i hvarje tidsålder, hos hvarje folk, naturens studium bragt den till utveckling inom menniskoanden. Man kan således, utan fruktan att förlora sin tid med en barnslig sysselsättning, ovärdig all tankeanstängning, öfverlemna sig åt dessa storartade studier, hvilka skola framställa människan i förhållande till verldsalltet och utvisa hennes verkliga plats inom de skapade tingens ordning. Se der det höga ämnet för våra betraktelser öfver verldarnas flertal.

För att lära känna upphofvet till denna beundransvärda lära, och för att få veta hvilken dödlig vi hafva att tacka för detta den mensklige intelligensens storartade begrepp, behöfva vi blott i tankarna förflytta oss till dessa praktfulla nätter, der menniskosjälen, ensam med naturen, öfverlemnar sig åt ett tyst och tankfullt begrundande under den stjärnströdda himmelens ofantliga dôme. Der gjuta tusen stjernor från den oändliga rymden sin milda glans öfver jorden och visa oss den plats vi i verk-